

Rizika – speleologų gyvenimo būdas

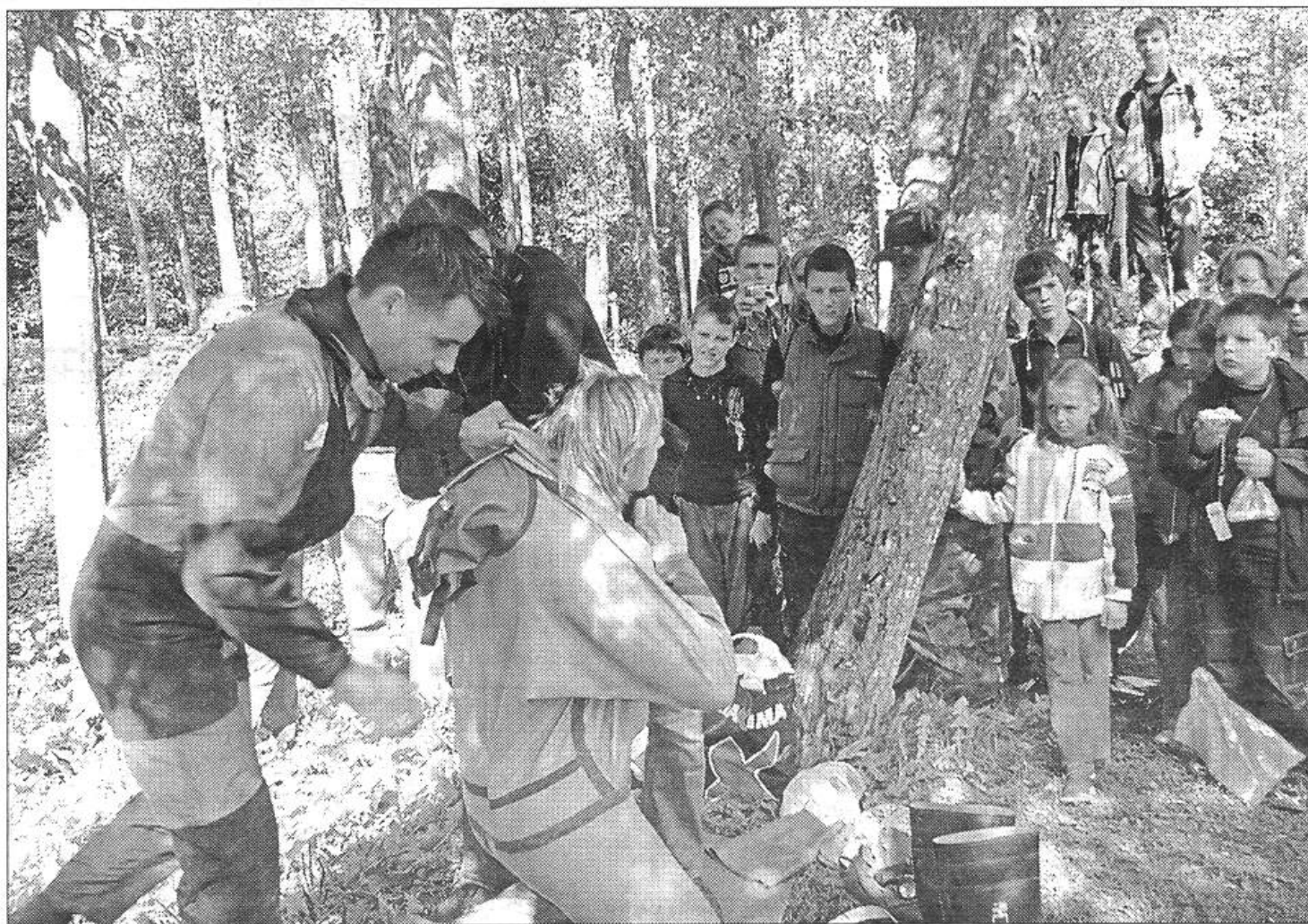
Biržų krašte besilankiusių urvų tyrinėtojų neišgąsdino virš Karvės uolos pakibusios žemės nuošliaužos.

Alfreda Gudienė

Šeštadienį prie Karvės ola vadinamos karstinės įgriuvos esanti pavėsinė buvo virtusi paskaitos apie špeleologiją auditorija. Gamtoje vy-

kusio neeilinio „seminaro“ klausytojams – Biržų ir Pasvalio mokyklų jauniems gamtininkams bei juos lydintiems pedagogams apie urvus, jų tyrinėjimą pasakojo vilniečių špeleologų klubo „Aenigma“ nariai.

Nukelta į 4 psl. >

Urvų tyrinėtojas į Karvės olą iįsti rengėsi smalsių mokinukų akivaizdoje. Speleologai vaikams aiškino, kodėl būtina viena ar kita aprangos detalė.

Rizika – speleologų gyvenimo būdas

◀ Atkelta iš 1 psl.

Renginyje dalyvavo Biržų regioninio parko darbuotojai.

[Biržus šį sykį atvyko keturi urvų tyrinėtojai – speleologai. Biržuose jie lankosi ne pirmą sykį. „Šį kartą mūsų išvykos tikslas yra išvalyti urvą, papasakoti apie tai, ką įdomaus galima rasti žemės gelmėse“, – sakė „Šiaurės rytams“ apie 30 entuziastų vienijančio urvų tyrinėtojų klubo „Aenigma“ narys Giedrius. Pasak jo, minėtas speleologų klubas veikia jau 15 metų, tačiau tik šių metų vasario mėnesį jis buvo įregistruotas oficialiai. Jauniausiajai klubo narei Liepai, pabuvojusiai viename iš Rusijos urvų, yra septyneri metai, ji yra klubo vado Aido Gudaičio dukra. Vyriausiam „Aenigmos“ speleologui – per penkiasdešimt. (Pats vyriausias urvų tyrinėtojas lietuvis yra jau yra įkopen į aštuntą dešimtį). Klubo nariai yra skirtingą išsilavinimą bei specialybes turintys žmonės.

Speleologų ekspedicijos dažniausiai rengiamos Kryme, Rusijoje, Lenkijoje, Ispanijoje, Turkijoje. „Lietuvoje nėra kur, išskyrus karstines įgriuvas“, – kalbėjo į Biržus atvykusios grupės nariai. Jų išvyką paversti puikia pažintine pamoka mintis kilo Biržų regioninio parko vyriausiajam biologui Nerijui Žit-

Žygiui į urvą besiruošiantys speleologai avėsi vilnones kojines, o po nepershilpamais kostiumais rengėsi šiltus drabužius.

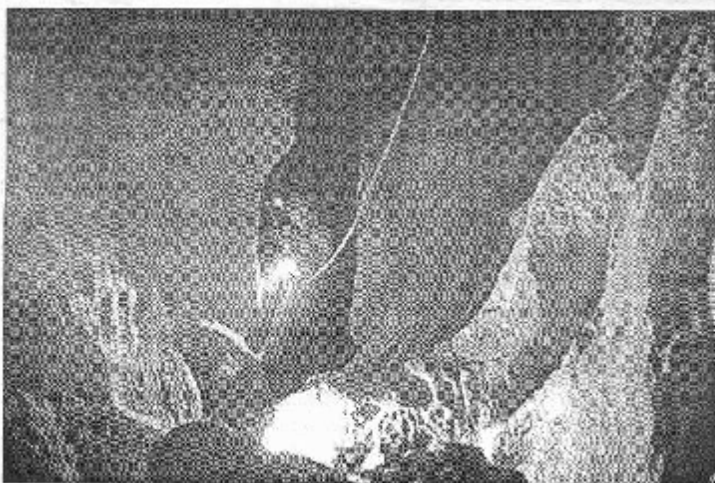
kevičiui. Su „Aenigmos“ grupės speleologais jis artimiau susipažino šį pavasarį Pasvalyje vykusios ekspedicijos metu. Kartu su lietuviais į Pasvalį buvo atvykęs Maskvos speleologų klubo vadovas Aleksejus Aksionovas. Šis ilgametę nardymo urvuose patirtį turintis speleologas pasinėrė į Žalsvąjį šaltinį – vandeniu užsemtą urvą. Paaiškėjo, kad Pasvalyje esanti Žalsvuojų šaltiniu vadinama versmė yra 16 metrų gylio, dugne išsišakojanti į keltą koridorių. Vieno iš jų ilgis apie 15, kito – apie 20 metrų.

Šeštadienį Biržuose vykusios

išvykos metu speleologai demonstravo pasimėšimą lindimui į urvą, moksleiviams pasakojo apie būtinus aprangos bei įrangos atributus. Smalsių žiūrovų akivaizdoje į Karvės olą leidosi aukštaūgis Gediminas. Entuziastai urvų tyrinėtojai nepaisė Biržų regioninio parko geologės Danguolės Kučinskaitės perspėjimų apie virš olos landos pavojingai pakibusios žemės nuosliaužas.

„Manau, kad geologijos specialistai į tokį urvą nebūtų drįsę ištiti – jis labai pavojingas. Tačiau jie yra fanatiški ir pašėlę entuziastai, kuriems rizika yra tapusi gyvenimo būdu“, – apie šeštadienį Karvės oloje buvėjusius speleologus sako D. Kučinskaitė.

Karvės oloje yra ežerukas ir 5 landos. Jų bendras ilgis yra apie 46 metrus. Ilgiausias koridorius yra apie 10 metrų ilgio. Šį sykį speleologo kelionė urvu baigėsi prie ežeruko – užtvinęs vandeniu jis buvo labai gilus, aukštaūgiam Gediminui vanduo siekė kaklą. Nardymo įrangos neturintys speleologai tvarkė bei fotografavo olos atkarpą iki ežerėlio. Urvų tyrinėtojai prie Karvės olos užtruko daugiau nei penkias valandas. Speleologams dirbant prie olos, juos aplankė dviračiais keliaujančių Kauno technologijos universiteto studentų grupė.

Požeminiuose urvuose tyrinėtojas užfiksuoja reto grožio vaizdą.